

"Doświadczenia z wdrażania programu rolnośrodowiskowego w kontekście planów zadań ochronnych na przykładzie PLH 200008 Dolina Biebrzy"

Filip Jarzombkowski, Ewa Gutowska, Katarzyna Kotowska

***K. Goldstein, A. Kazuń, D. Kotowska, M. Kowalska, Ł. Krajewski, A. Szczepaniuk, M.
Żmihorski, H. Piórkowski***

***Instytut Technologiczno-Przyrodniczy
Zakład Ochrony Przyrody i Krajobrazu Wiejskiego***

Monitoring pilotażowy 2011

- **5 województw** (zachodniopomorskie, podlaskie, mazowieckie, małopolskie, podkarpackie);
- **700 działek rolnych** (Pakiet 4: *„Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000”*);
- Ocena stanu siedliska przyrodniczego:
 - **Wariant 2** (mechowiska 7230 i niektóre torfowiska przejściowe 7140);
 - **Wariant 3** (szuwary wielkoturzycowe i kłociowiska 7210);
 - **Wariant 4** (zmiennowilgotne łąki trzęślicowe 6410 i łąki selernicowe 6440);
 - **Wariant 5** (ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe 6120 i murawy kserotermiczne 6210);
 - **Wariant 6** (łąki wilgotne ze zw. *Calthion*);
 - **Wariant 7** (niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510 i górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie 6520).

Monitoring pilotażowy 2011

Podsumowanie wyników

- **18%** siedliska niezakwalifikowane do odpowiedniego wariantu;
- **36%** FV (właściwy);
- **35%** U1 (niezadowolający);
- **11%** U2 (zły);
- **siedliska przyrodnicze reprezentujące wariant 2:**
Siedliska błędnie zakwalifikowane – 66%
FV 16% U1 19% U2 0%;
- **siedliska przyrodnicze reprezentujące wariant 3:**
Siedliska błędnie zakwalifikowane – 11%
FV 35% U1 31% U2 23%;
- **siedliska przyrodnicze reprezentujące wariant 4:**
Siedliska błędnie zakwalifikowane – 0%
FV 22% U1 56% U2 22%;
- **siedliska przyrodnicze reprezentujące wariant 5:**
Siedliska błędnie zakwalifikowane – 5%
FV 37% U1 47% U2 10%;
- **siedliska przyrodnicze reprezentujące wariant 6:**
Siedliska błędnie zakwalifikowane – 26%
FV 26% U1 38% U2 10%;
- **siedliska przyrodnicze reprezentujące wariant 7:**
Siedliska błędnie zakwalifikowane – 8%
FV 55% U1 33% U2 3%.

Monitoring 2012

- **Cały kraj;**
- Monitoring obejmował 4 elementy środowiska, w tym siedliska (Pakiet 4 i Pakiet 5);
- **893 działki RSS.**

Monitoring 2012

Prace terenowe

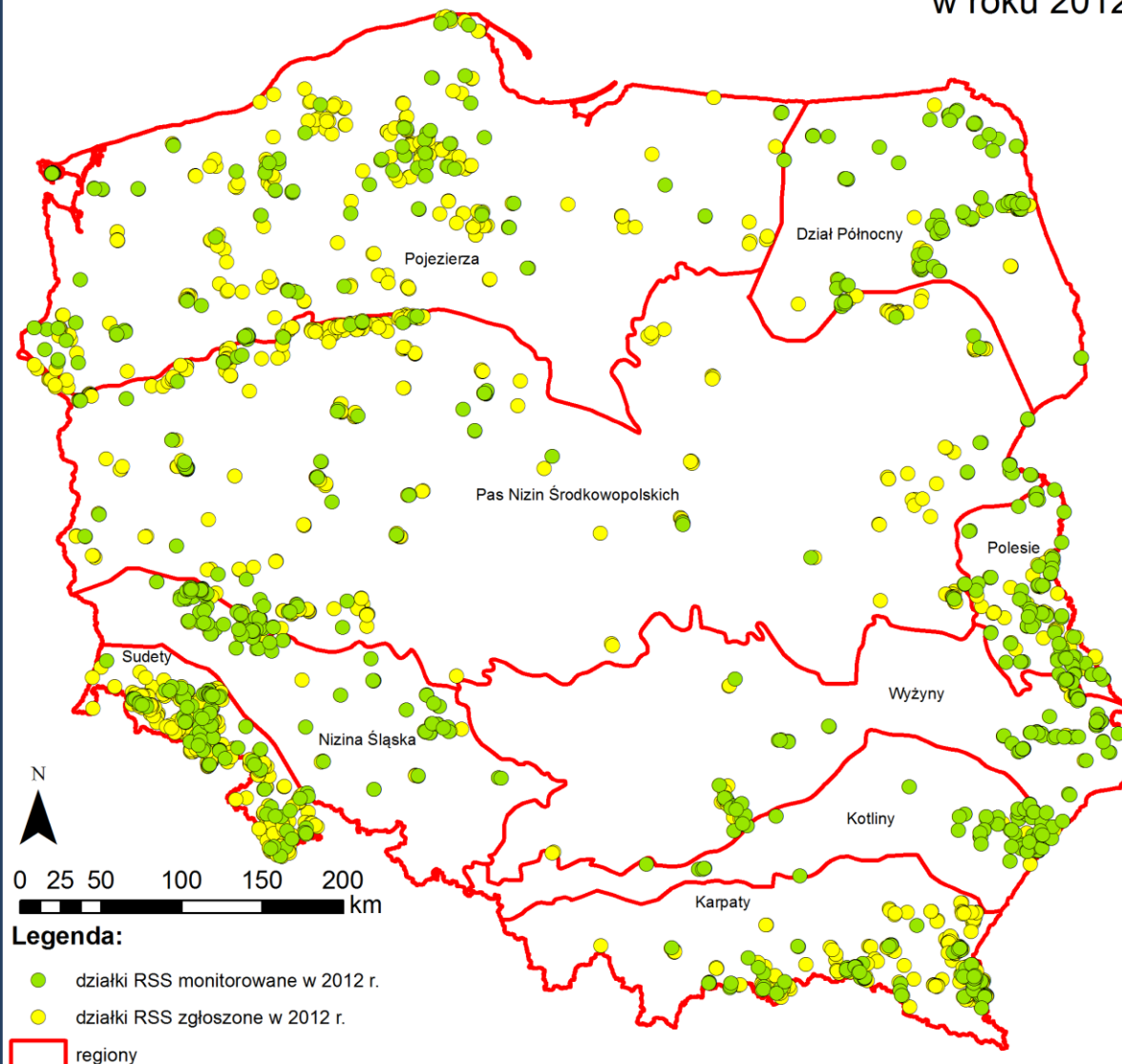
- Odnalezienie działki RSS w terenie;
- Ogólny ogląd działki RSS;
- Wybór 3 reprezentatywnych dla monitorowanego siedliska powierzchni badawczych w obrębie działki RSS;
- Wykonanie zdjęć fitosocjologicznych, pomiary GPS;
- Wykonanie dokumentacji fotograficznej;
- Określenie rodzaju siedliska i wypełnienie formularza oceny właściwego dla danego siedliska;

Wybrane wyniki

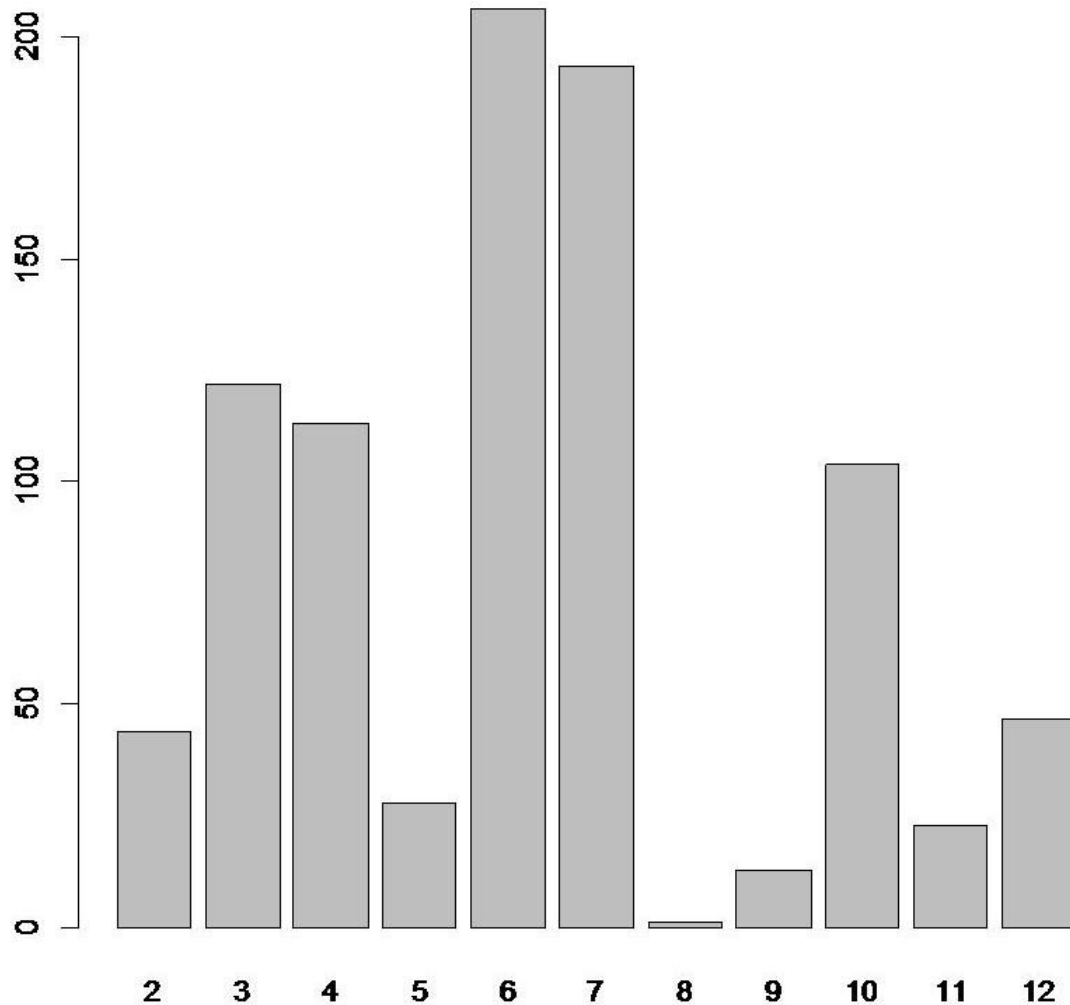
- **Informacje ogólne:**
 - Położenie monitorowanych działek RSS;
 - Rzeczywiste zróżnicowanie wariantów;
 - Poprawność kwalifikacji;
 - Niejednorodności w obrębie działek;
- **Ocena wskaźników;**
- **Ocena parametrów:**
 - Ocena łączna parametrów;
 - Ocena parametru „Specyficzna struktura i funkcje siedliska”;
 - Ocena parametru „Perspektywy ochrony”;
 - „Ocena ogólna”;
- **Oddziaływania.**

Położenie monitorowanych działek RSS

Realizacja wariantów siedliskowych programu rolnośrodowiskowego
w roku 2012

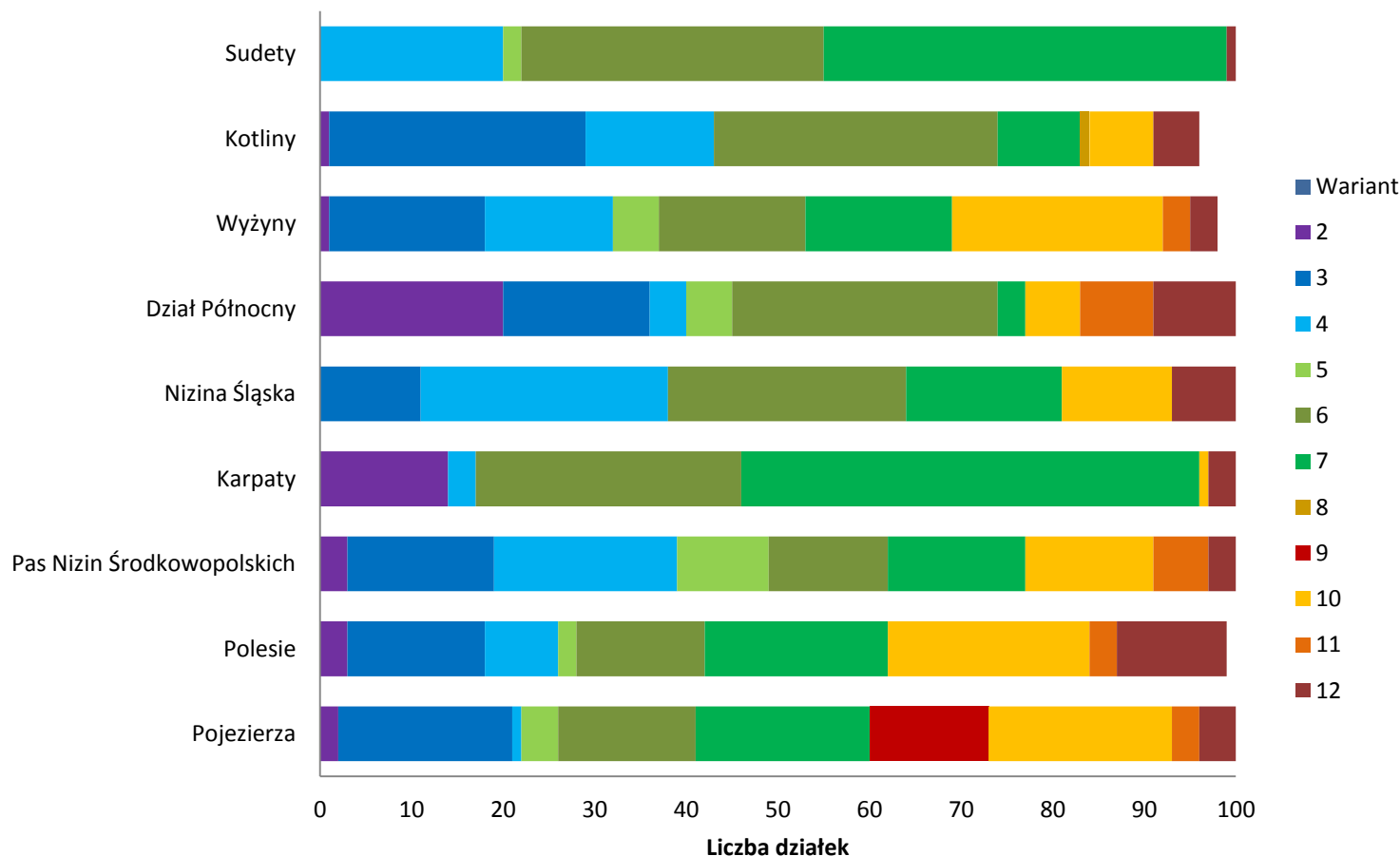

Rzeczywiste różnicowanie wariantów

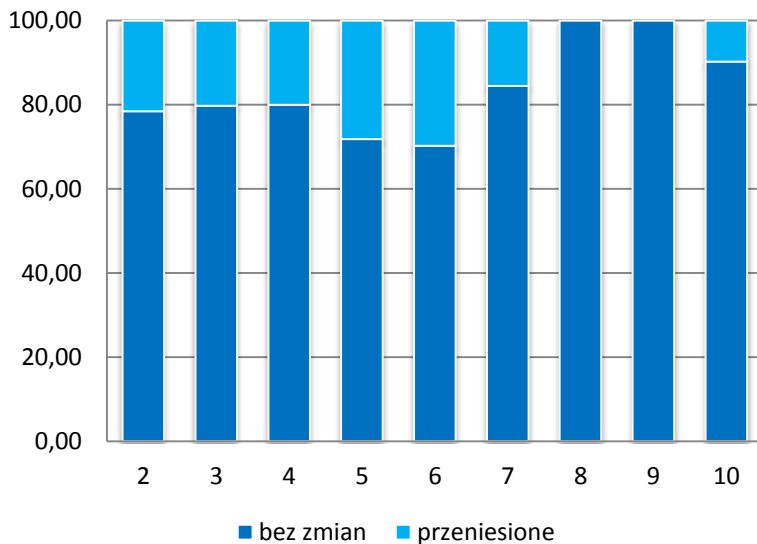
Liczba działek dla poszczególnych wariantów po weryfikacji terenowej

Rzeczywiste różnicowanie wariantów

Liczba działek zakwalifikowana do poszczególnych wariantów w regionach.

Poprawność kwalifikacji

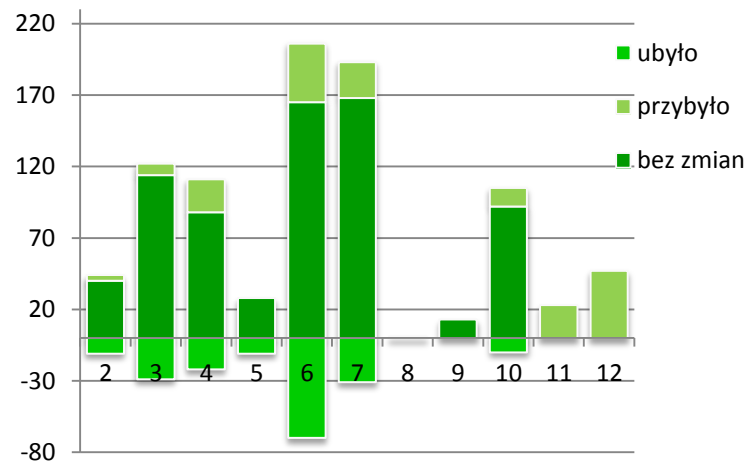

Wariant	Poprawnie (bez zmian)	Niepoprawnie (przeniesione)
2	78,43%	21,57%
3	79,72%	20,28%
4	80,00%	20,00%
5	71,79%	28,21%
6	70,21%	29,79%
7	84,42%	15,58%
8	100,00%	0,00%
9	100,00%	0,00%
10	90,20%	9,80%

Prawie 21 % źle sklasyfikowanych działek

Procent działek zgłoszonych do monitoringu, które po weryfikacji zostały w danym wariancie (jako zakwalifikowane poprawnie) lub zostały przeniesione do innego (jako zakwalifikowane niepoprawnie).

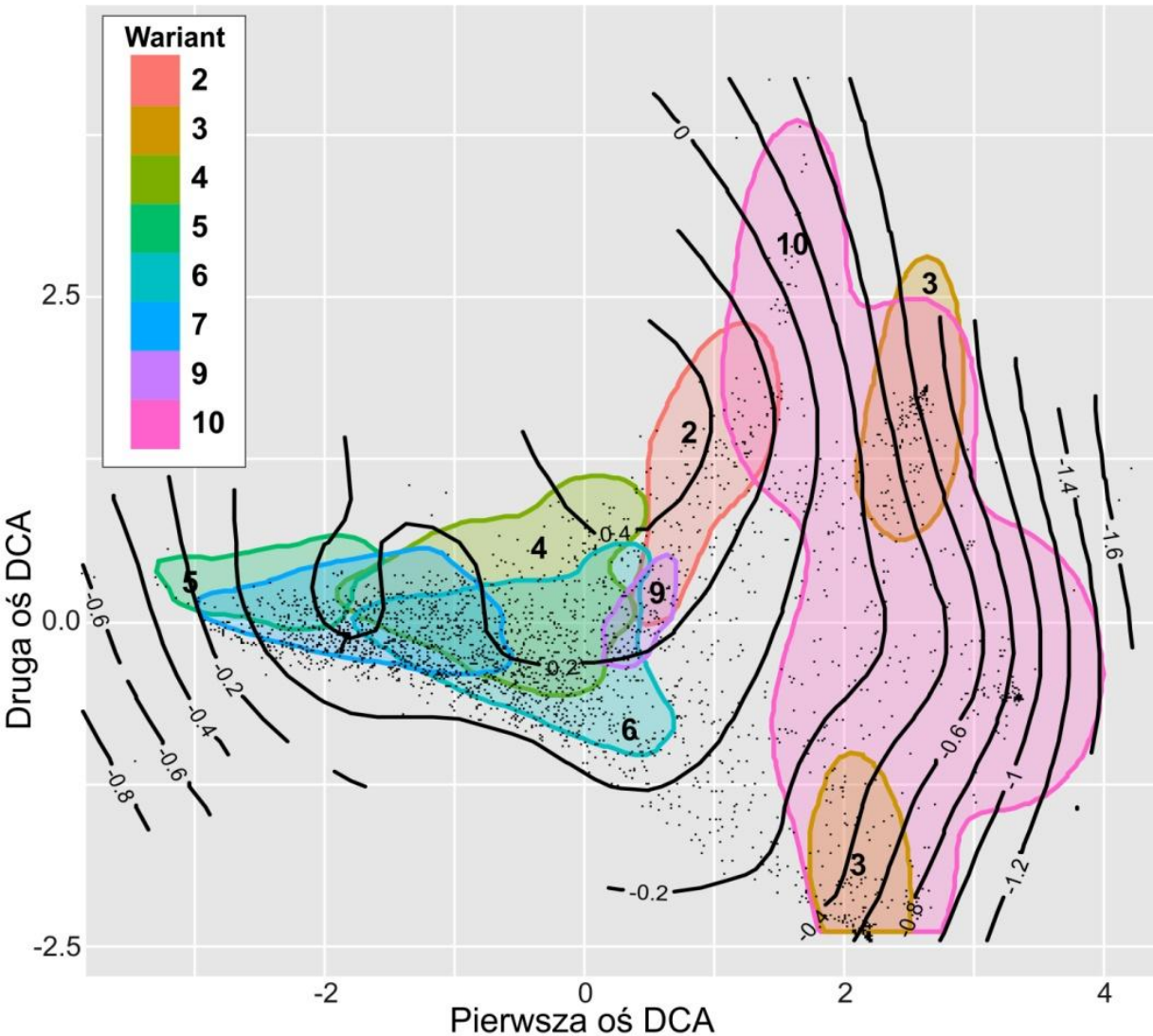
Liczba działek zgłoszonych do monitoringu, które po weryfikacji zostały w danym wariancie (jako zakwalifikowane poprawnie) lub zostały przeniesione do innego (jako zakwalifikowane niepoprawnie).

Niejednorodności w obrębie działek

- Udział siedliska uznawanego za **właściwe z deklarowanym** był najczęściej wysoki dla większości działek, jednak odnotowano przypadki, gdzie stwierdzono jego całkowity brak;
- Najwięcej było działek gdzie średnia wartość zadeklarowanego siedliska mieściła się w przedziale 70-90%;
- Dla wariantów 4, 5, 8 i 9 zaznacza się mniejszy udział procentowy siedliska na działce pod kątem którego wdrażany jest program rolnośrodowiskowy (wariant 8 – tylko 1 działka!; warianty 9 i 5 miały największą powierzchnię niejednorodności w obrębie działek);
- Procent siedlisk uznawanych za inne niż deklarowane, lecz nadal uprawniających do dopłat, był najczęściej niski i w znacznej większości działek nie przekraczał 15%.

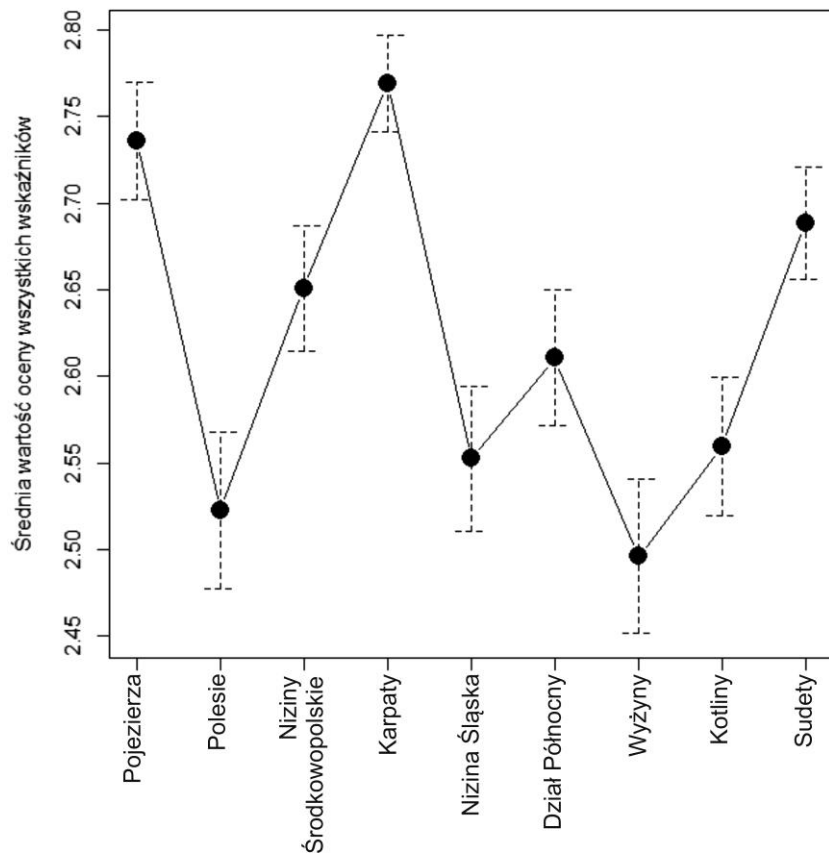
Zróżnicowanie wariantów

- Bogactwo gatunkowe największe dla wariantów 2 i 4
- Mechowiska – obecnie w dwóch wariantach
- Szuwary – dwie grupy pokrywające się z wariantem 10
- Duże podobieństwo fitosocjologiczne wariantów 4, 6 i wariantu 7

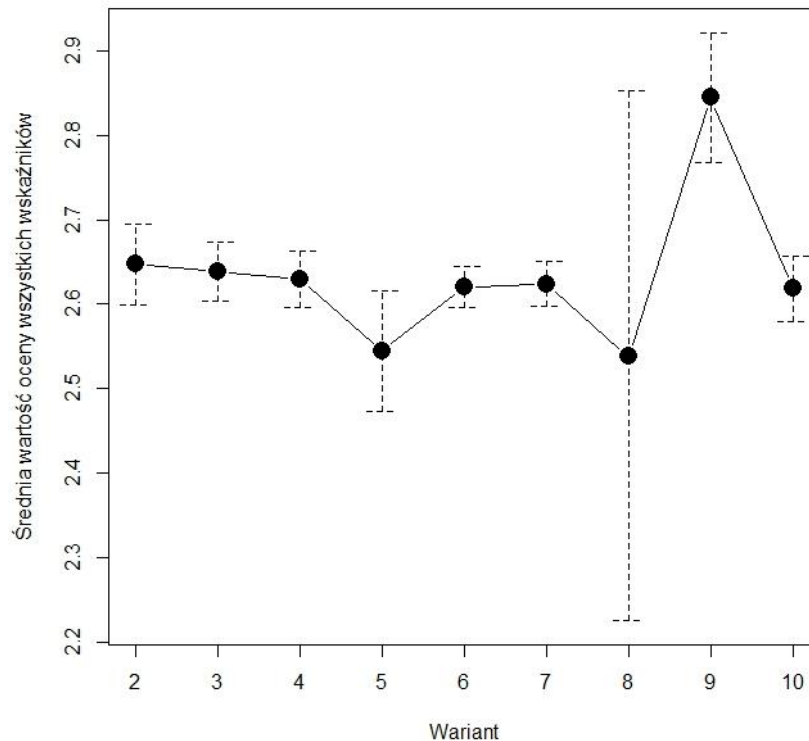
Ocena wskaźników

Wszystkie wskaźniki łącznie

Średnie wartości oceny wszystkich wskaźników w poszczególnych regionach.

Wszystkie wskaźniki łącznie

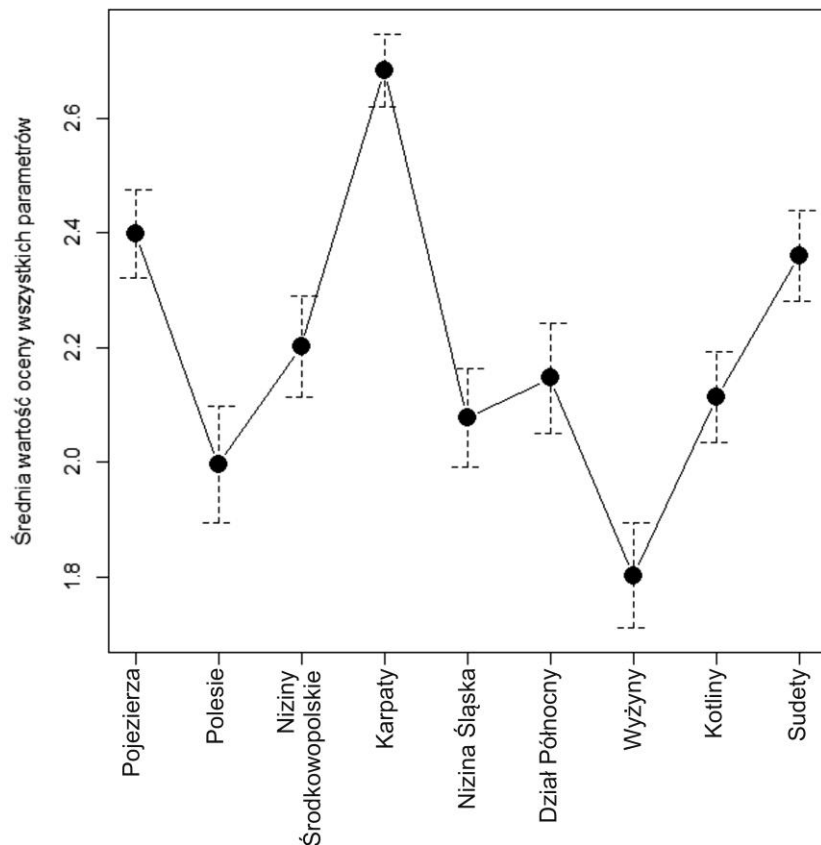

Średnie wartości oceny wszystkich wskaźników z podziałem na warianty.

- Średnio oceny wskaźników we wszystkich regionach i wariantach plasowały się między oceną właściwą a niezadowalającą.

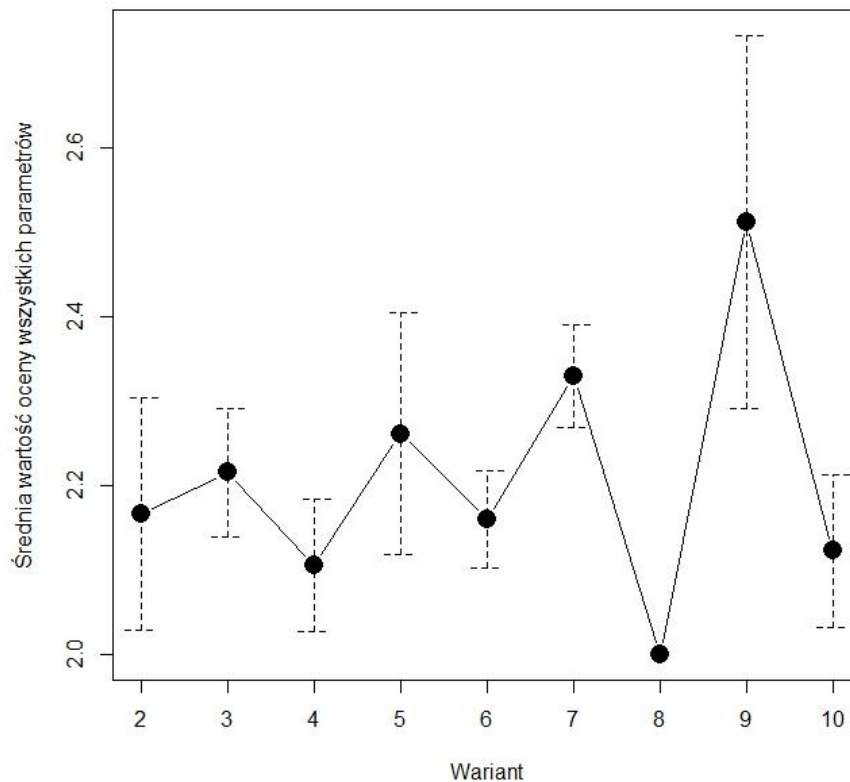
Ocena parametrów

Wszystkie parametry łącznie

Średnie wartości oceny parametrów w poszczególnych regionach.

Wszystkie parametry łącznie

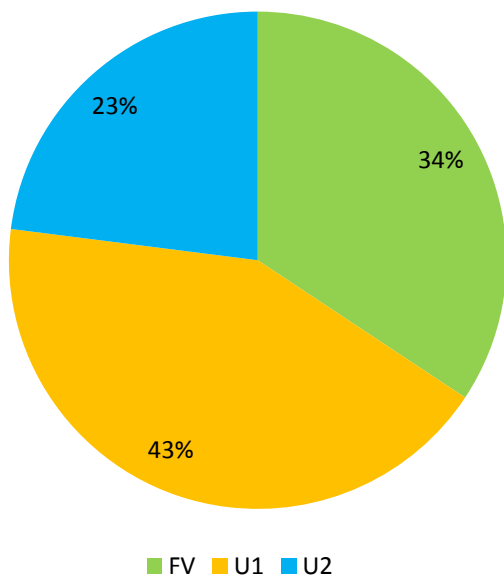

Średnie wartości oceny parametrów z podziałem na warianty.

- Średnie oceny wszystkich parametrów plasowały się pomiędzy oceną właściwą a złą.

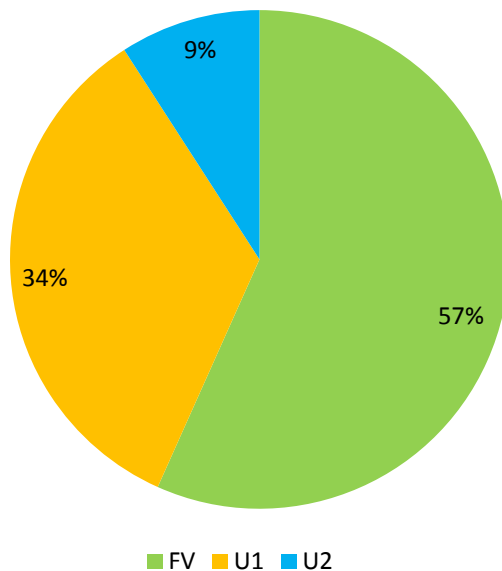
Ocena parametrów w skali kraju

Struktura i specyficzne funkcje siedliska

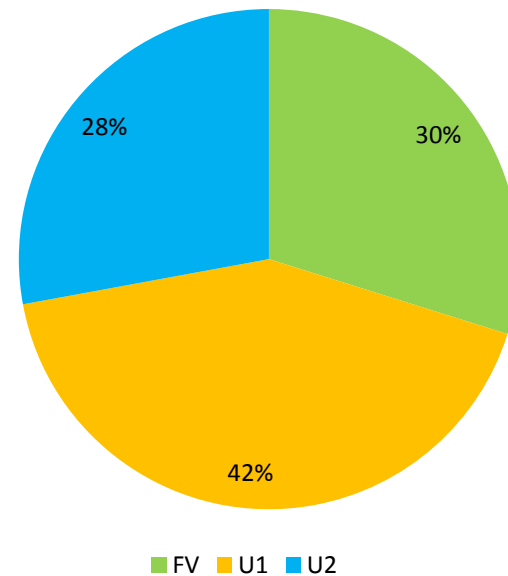
Ocena parametru „Struktura i specyficzne funkcje siedliska” w Polsce.

Perspektywy ochrony siedliska

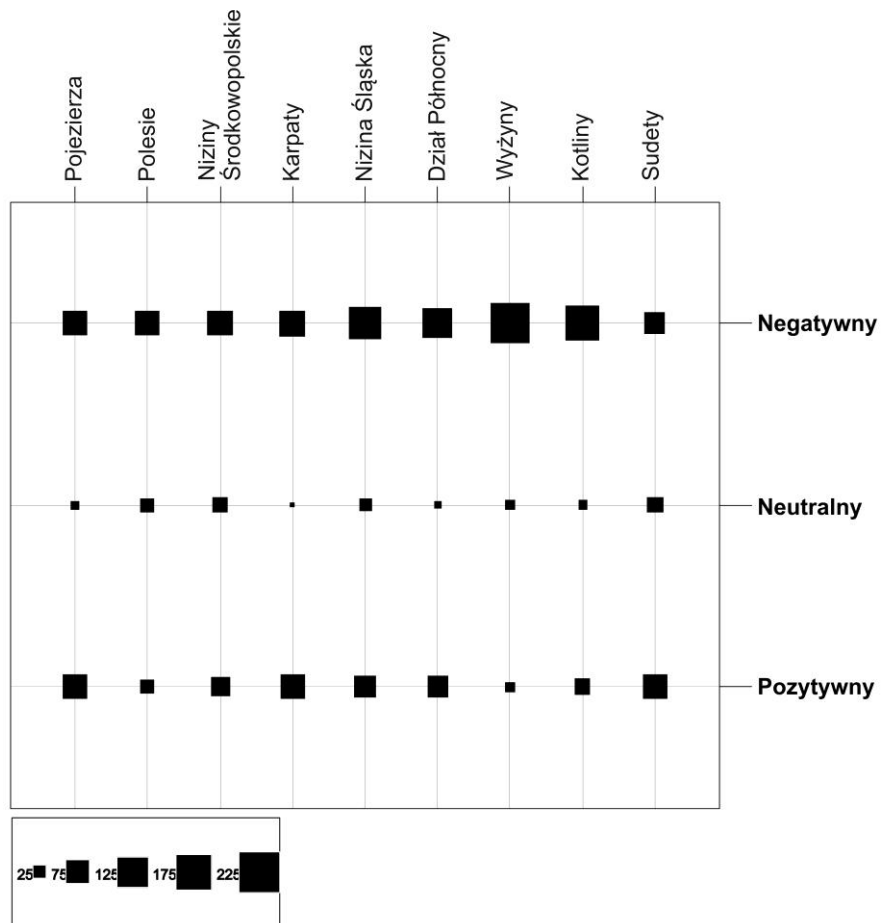
Ocena parametru „Perspektywy ochrony siedliska” w Polsce.

Ocena ogólna

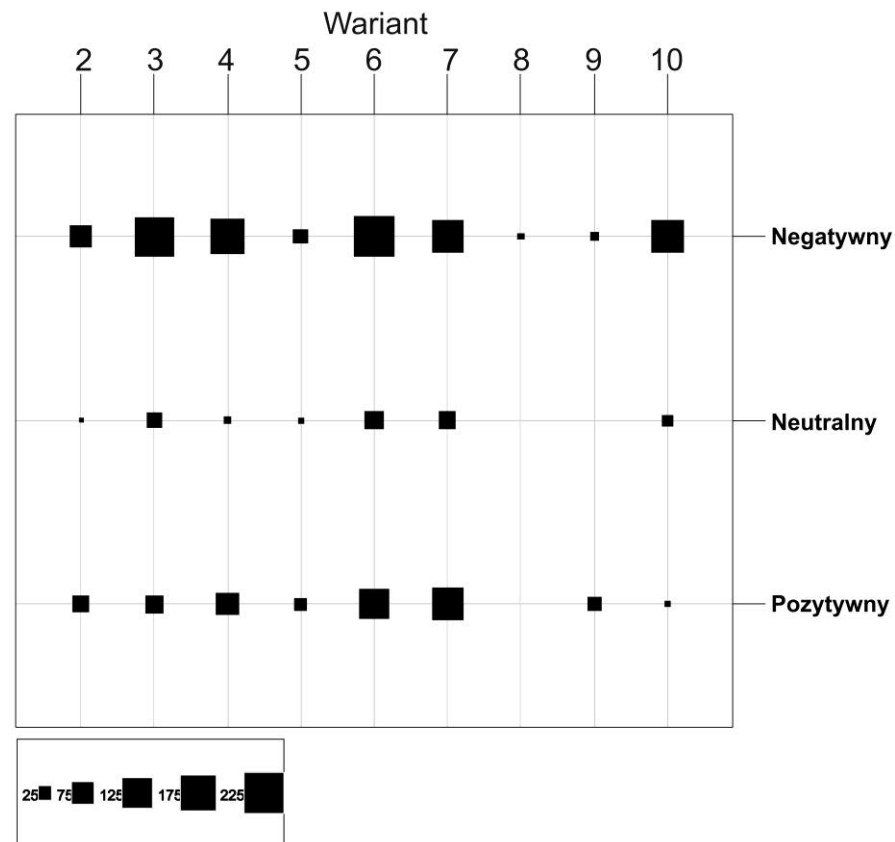

Ocena parametru „Ocena ogólna” w Polsce.

Oddziaływania

Wpływ oddziaływań z podziałem na regiony.

Wpływ oddziaływań z podziałem na warianty.

Oddziaływania

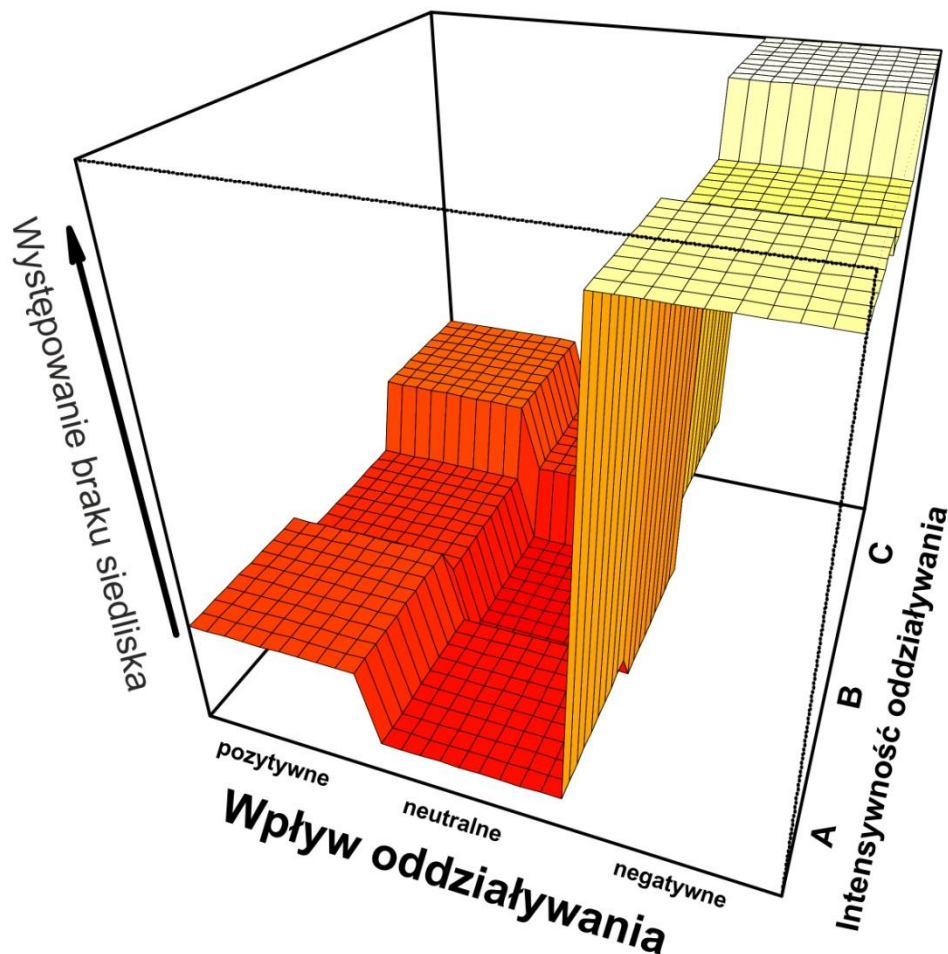
Wariant	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Budowle związane z rolnictwem									
Drogi, autostrady									
Eutrofizacja									
Ewolucja biocenotyczna									
Gospodarka leśna - ogólnie									
Hodowla ryb, skorupiaków i mięczaków									
Hodowla zwierząt									
Inne lub mieszane formy międzygatunkowej konkurencji wśród roślin									
Inne naturalne procesy									
Inne rodzaje praktyk rolniczych lub leśnych, nie wymienione powyżej									
Inne rodzaje zanieczyszczeń lub oddziaływań człowieka									
Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych									
Inwazja gatunku									
Konkurencja									
Kopalnie odkrywkowe									
Koszenie / ścinanie									
Kształtowanie wodnej lub nadwodnej roślinności dla celów związanych z odwadnianiem									
Linie elektryczne									
Linie kolejowe, w tym TGV									
Międzygatunkowe interakcje wśród roślin									
Modyfikowanie funkcjonowania wód - ogólnie									
Nawożenie /nawozy sztuczne/									
Odpady, ścieki									
Odwadnianie									
Osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych									
Pojazdy zmotoryzowane									
Polowanie									
Poszukiwanie i wydobycie ropy lub gazu									
Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych									
Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych									
Restrukturyzacja gospodarstw rolnych									
Składowanie materiałów									
Składowanie śmieci, odkładanie wybagrowanego materiału									
Stosowanie pestycydów									
Szkody wyrządzane przez zwierzęcą łowną									
Sztuczne plantacje									
Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe									
Tamy, wały, sztuczne plaże - ogólnie									
Tereny przemysłowe i handlowe									
Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane									
Uprawa									
Usuwanie martwych i umierających drzew									
Wycinka lasu									
Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie									
Wydobywanie piasku i żwiru									
Wypalanie									
Wypas									
Wyschnięcie									
Wyschnięcie / nagromadzenie materii organicznej									
Zabudowa rozproszona									
Zakwaszenie									
Zalesianie									
Zalewanie									
Zanieczyszczenia									
Zanieczyszczenia wód									
Zarzućenie pasterstwa									
Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie									
Zatopienie									
Zmiana sposobu uprawy									

Najważniejsze negatywne oddziaływania opisane na siedliskach związane są z:

- odwadnianiem;
- zarastaniem (brak użytkowania!);
- inwazją gatunków obcych ekologicznie i geograficznie;
- niewłaściwym użytkowaniem kośnym.

Oddziaływania

- Wpływ oddziaływania na siedlisko (negatywne, neutralne, pozytywne) ma znaczenie na występowanie niejednorodności w obrębie RSS;
- Tam gdzie stwierdzono negatywny wpływ oddziaływań wzrasta prawdopodobieństwo wystąpienia niejednorodności;
- Intensywność oddziaływania (słabe, średnie, silne) nie jest istotna.

Wpływ oddziaływań na występowanie siedlisk niekwalifikowanych (brak siedliska objętego PRŚ)

Zidentyfikowane problemy i wnioski

PROBLEM 1: Nierównomierne rozmieszczenie działek;

WNIOSEK 1: postulowana jest promocja i aktywizacja społeczności ekspertów, doradców rolnośrodowiskowych i rolników w określonych regionach;

PROBLEM 2: Niezgłaszanie działek w konkretnych wariantach wynika nie tylko z rzadkości występowania tych siedlisk, ale też z ich specyfiki (np. wariant 2), lokalizacji (np. wariant 2, 8) lub trudności w gospodarowaniu (wariant 2, 5);

WNIOSEK 2: dopuszczenie dla wariantu 2 i 8 działek poniżej 0,1 ha; wyższa płatność za wariant 8; modyfikacja wymagań dla wariantów 2, 5 i 8;

Zidentyfikowane problemy i wnioski

PROBLEM 3: Brak realizacji niektórych wariantów w poszczególnych regionach;

WNIOSEK 3: Zróżnicowanie płatności dla rzadkich wariantów w obrębie regionów – „dopłata za położenie”;

PROBLEM 4: Brak realizacji wariantu 10 w obszarach górskich;

WNIOSEK 4: Poszerzenie listy siedlisk charakterystycznych dla tych regionów, które mogą być włączane w wariant 10 (np. siedliska przyrodnicze 6430 - ziołorośla górskie i nadrzeczne, mozaika siedlisk przyrodniczych 3220, 3230, 3240 - kamieńce nadrzeczne);

Zidentyfikowane problemy i wnioski

PROBLEM 5: Rozczłonkowanie mechowisk pomiędzy wariant 2 i 10 skutkuje niskim w przypadku niektórych regionów kwalifikowaniem do wariantu 2;

WNIOSEK 5: Ujednolicenie zapisów kwalifikowania siedliska;

PROBLEM 6: Prawie 21% działek nie nadających się do dopłat w ramach pakietu;

WNIOSEK 6: Przygotowanie systemu weryfikacji ekspertów, szkolenia w rozpoznawaniu siedlisk, egzamin obejmujący kwestie przyrodnicze;

Zidentyfikowane problemy i wnioski

PROBLEM 7: Działki włączane w warianty 4, 5 oraz 9 charakteryzują się większym zróżnicowaniem siedliskowym w stosunku do pozostałych wariantów;

WNIOSEK 7: Dopuszczenie większego stopnia niejednorodności w obrębie działki dla poniższych wariantów;

PROBLEM 8: Stosunkowo nisko oceniane wskaźniki i parametry oraz przewaga negatywnych oddziaływań dla regionów: Wyżyny, Kotliny, Polesie, Nizina Śląska;

WNIOSEK 8: Konieczność położenia nacisku na zapobieganie pojawiającym się negatywnym oddziaływaniom przede wszystkim w tych regionach (**odwadnianie**, zwalczanie gatunków ekspansywnych, lepsze dopasowanie wymogów co do prowadzonych zabiegów);

Zidentyfikowane problemy i wnioski

PROBLEM 9: Słabo oceniane perspektywy ochrony wariantu 10;

WNIOSEK 9: Konieczność modyfikacji wymagań dla siedlisk włączanych w wariant 10;

Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

Dolina Biebrzy PLH200008

Wdrażanie poszczególnych wariantów programu rolnośrodowiskowego na obszarze PLH 200008 Dolina Biebrzy

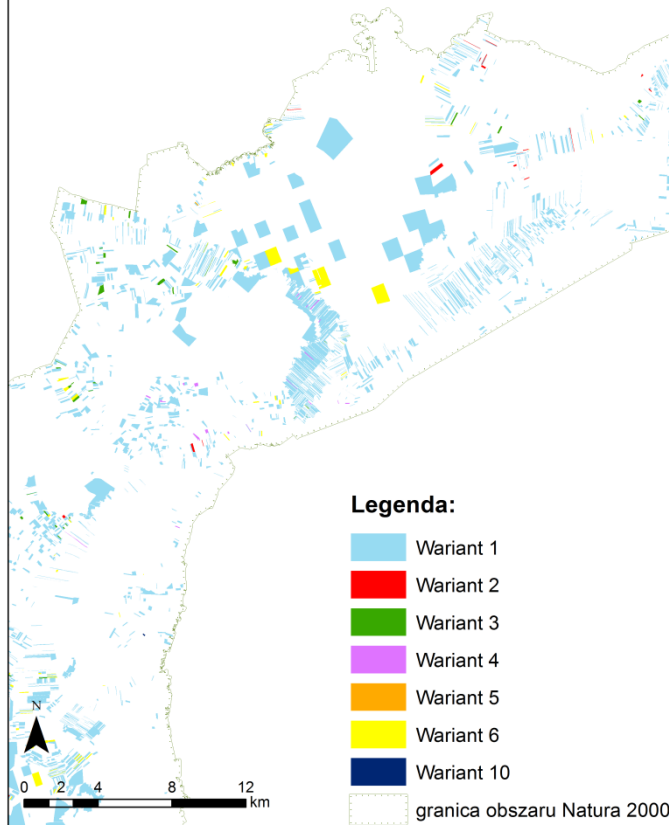
Legenda:

- Variant 1
- Variant 2
- Variant 3
- Variant 4
- Variant 5
- Variant 6
- Variant 10

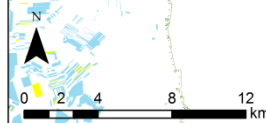
granica obszaru Natura 2000

Wdrażanie poszczególnych wariantów programu rolnośrodowiskowego na obszarze PLH 200008 Dolina Biebrzy

Legenda:

- Variant 1
- Variant 2
- Variant 3
- Variant 4
- Variant 5
- Variant 6
- Variant 10

granica obszaru Natura 2000

Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

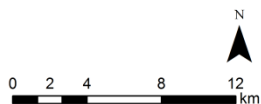
Dolina Biebrzy PLH200008

Wdrażanie poszczególnych wariantów programu rolnośrodowiskowego na obszarze PLH 200008 Dolina Biebrzy

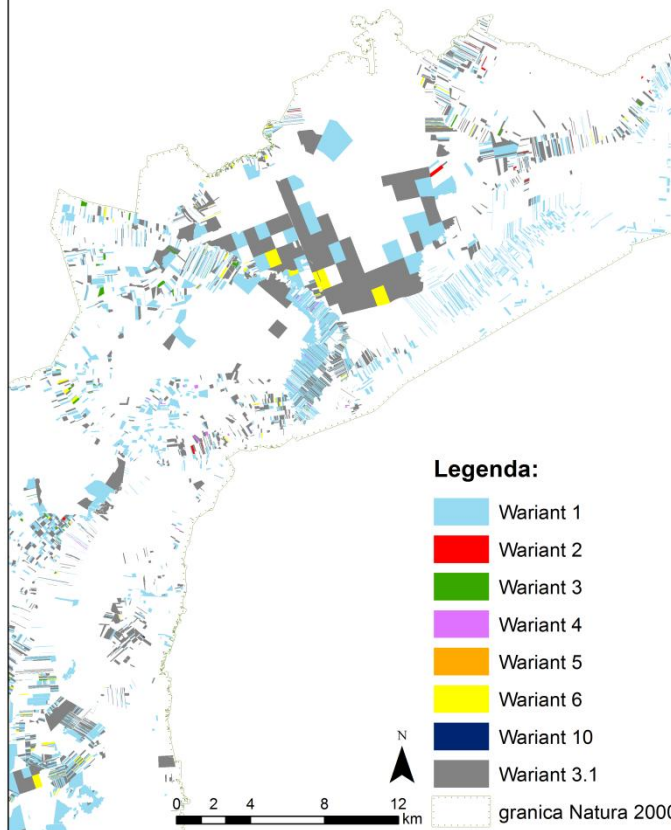
Legenda:

- Variant 1
- Variant 2
- Variant 3
- Variant 4
- Variant 5
- Variant 6
- Variant 10
- Variant 3.1

granica Natura 2000

Wdrażanie poszczególnych wariantów programu rolnośrodowiskowego na obszarze PLH 200008 Dolina Biebrzy

Legenda:

- Variant 1
- Variant 2
- Variant 3
- Variant 4
- Variant 5
- Variant 6
- Variant 10
- Variant 3.1

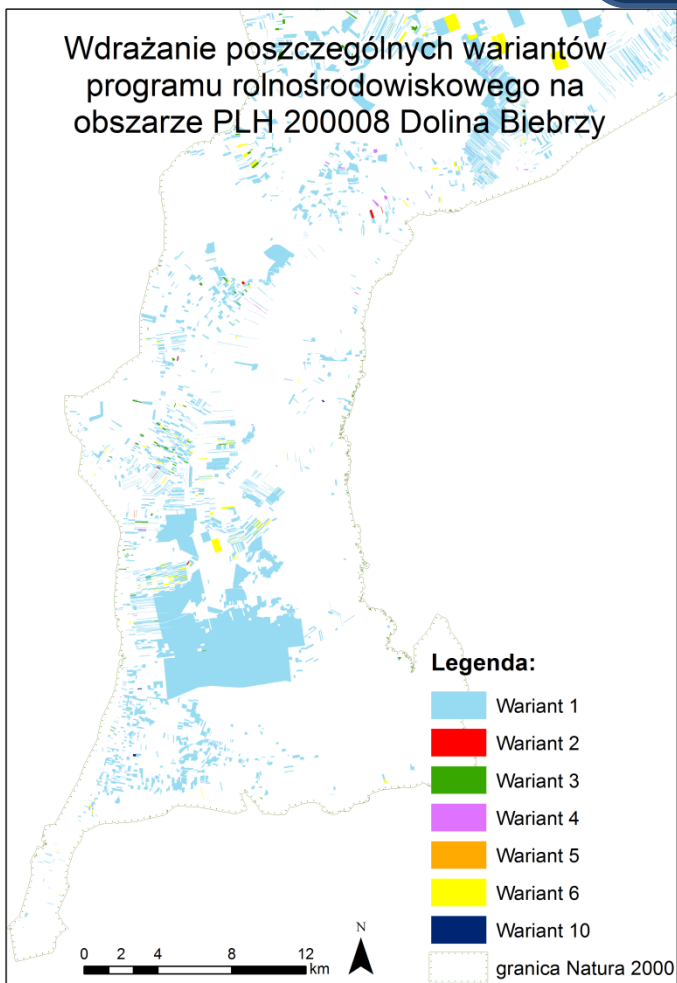

granica Natura 2000

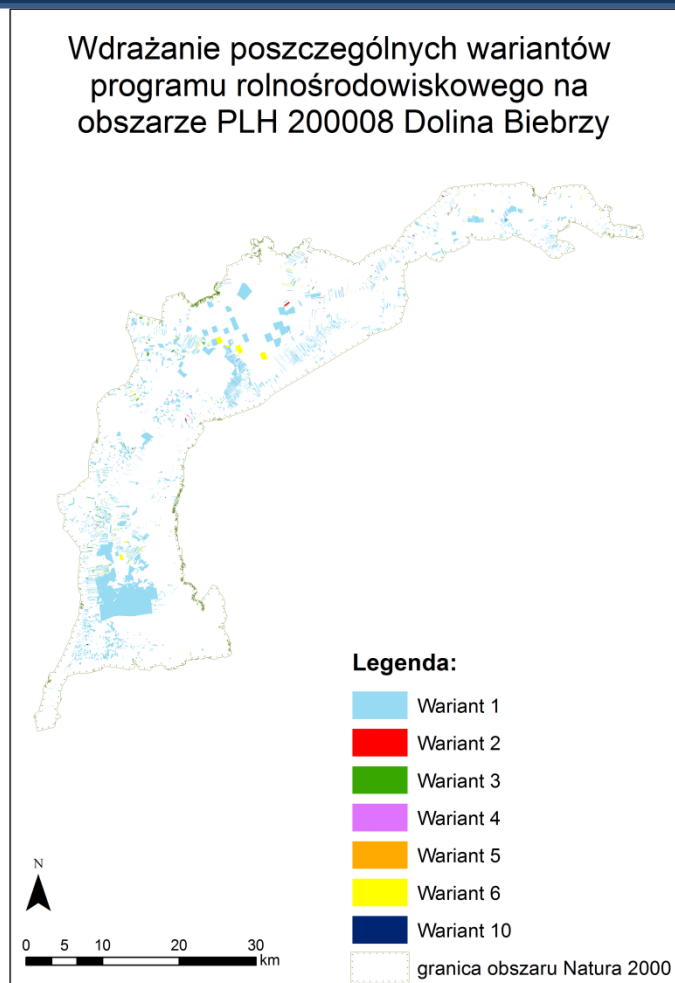
Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

Dolina Biebrzy PLH200008

Wdrażanie poszczególnych wariantów programu rolnośrodowiskowego na obszarze PLH 200008 Dolina Biebrzy

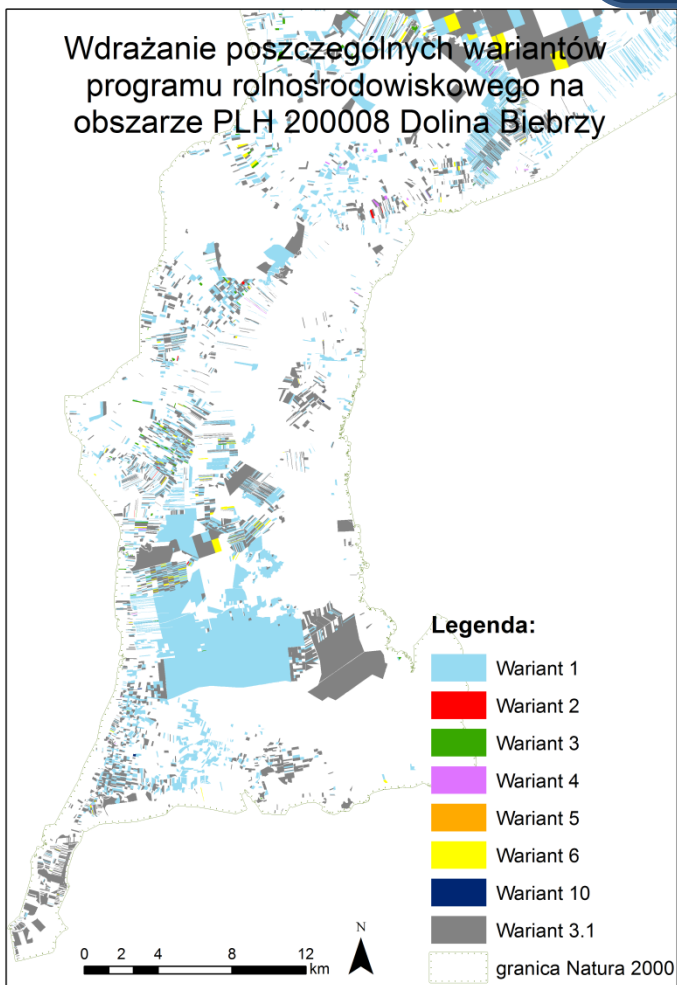
Wdrażanie poszczególnych wariantów programu rolnośrodowiskowego na obszarze PLH 200008 Dolina Biebrzy

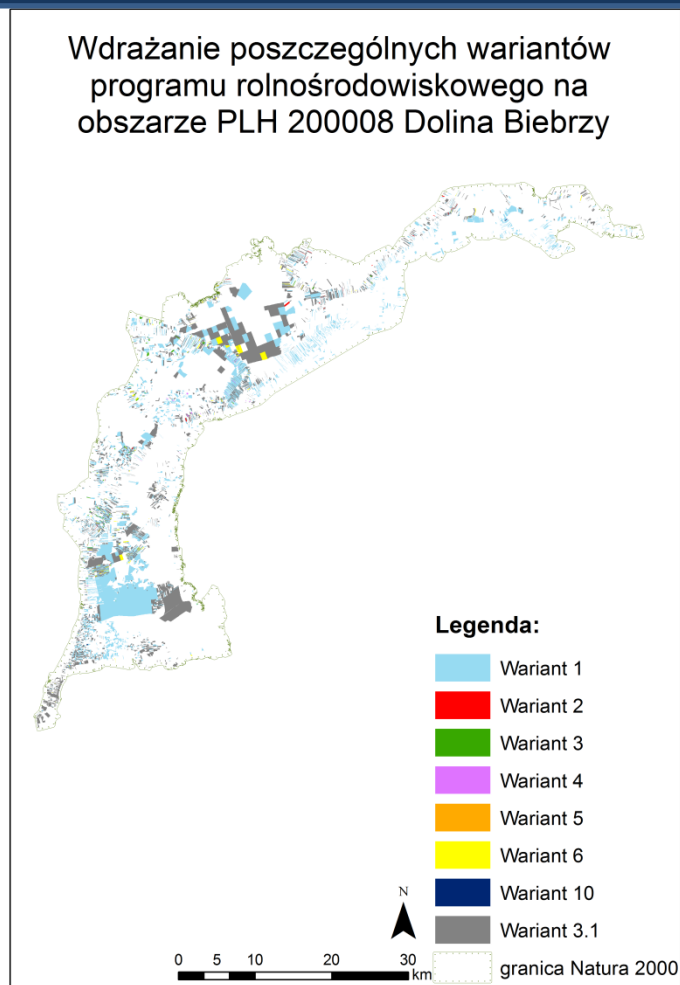
Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

Dolina Biebrzy PLH200008

Wdrażanie poszczególnych wariantów programu rolnośrodowiskowego na obszarze PLH 200008 Dolina Biebrzy

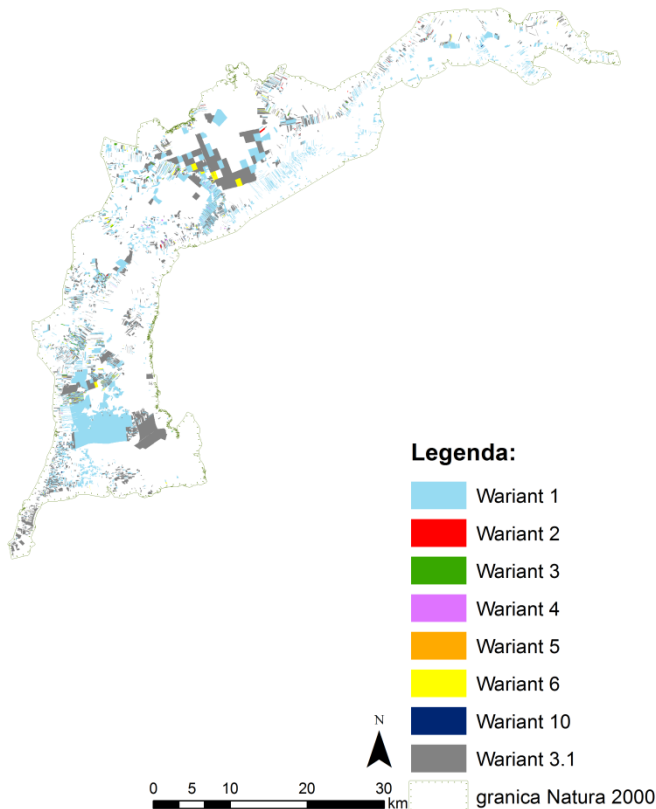
Wdrażanie poszczególnych wariantów programu rolnośrodowiskowego na obszarze PLH 200008 Dolina Biebrzy

Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

Dolina Biebrzy PLH200008

Wdrażanie poszczególnych wariantów programu rolnośrodowiskowego na obszarze PLH 200008 Dolina Biebrzy

- Dominuje wdrażanie wariantu „ptasiego”;
- Warianty siedliskowe zajmują mało istotną pozycję w całej puli wdrażanych wariantów;
- Miejscami znaczący udział wariantu 3.1.
- Czy zidentyfikowane na potrzeby PZO siedliska mogą być wspierane w ramach PRS?
- Czy wymogi wariantów siedliskowych i 3.1 są odpowiednie dla stwierdzonych siedlisk?
- Czy wymogi wariantu ptasiego są odpowiednie dla siedlisk przyrodniczych?

Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

Dolina Biebrzy
PLH200008

Program rolnośrodowiskowy nie wspiera siedlisk:

- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i kontynentalny
- 91D0 Bory i lasy bagienne
- 91T0 Bory chrobotkowe

Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

**Dolina Biebrzy
PLH200008**

2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi = wariant 10

- zakaz zalesiania;
- selektywne usunięcie drzew i krzewów.

Zabiegi zbieżne z wymogami obecnego wariantu 10 programu rolnośrodowiskowego.

Degresywność wariantu 10!!!

Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

Dolina Biebrzy PLH200008

6120 Ciepłolubne murawy napiaskowe = wariant 5

- selektywne usunięcie drzew i krzewów;
- ekstensywny wypas;
- w przypadku małych, izolowanych płątów – wykaszanie;
- w przypadku płątów trudno dostępnych – ochrona bierna z zachowaniem naturalnej populacji dużych roślinożerców.

**Zabiegi zbieżne z wymogami obecnego wariantu 5 programu
rolnośrodowiskowego.**

Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

**Dolina Biebrzy
PLH200008**

6210 Murawy kserotermiczne = wariant 5

- zakaz zalesiania;
- selektywne usunięcie drzew i krzewów;
- wprowadzenie ekstensywnego wypasu lub wykaszania.

Zabiegi zbieżne z wymogami obecnego wariantu 5 programu rolnośrodowiskowego.

Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

Dolina Biebrzy PLH200008

6230 Bogate florystycznie murawy bliźniczkowe = wariant 8

- przywróceniu lub utrzymanie użytkowania (najlepiej wypasu);
- usuwaniu drzew i krzewów (z wyłączeniem jałowców oraz starszych drzew);
- wykluczenie zalesiania, zaorywania, nawożenia, podsiewania, zabudowy.

Zabiegi częściowo zbieżne z wymogami obecnego wariantu 8 programu rolnośrodowiskowego.

Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

Dolina Biebrzy PLH200008

6410 Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe = wariant 4

- niedopuszczenie do intensyfikacji użytkowania;
- utrzymanie naturalnej populacji dużych roślinożerców (łośie);
- ekstensywne koszenie;
- usunięcie podrostu brzoź, wierzb, osiki, kruszyny, szakłaka itp.

Zabiegi **częściowo** zbieżne z wymogami obecnego wariantu 4 programu rolnośrodowiskowego.

Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

**Dolina Biebrzy
PLH200008**

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie
(*Arrhenatherion elatioris*) = wariant 7

- kontynuacja lub wprowadzenie ekstensywnego koszenia.

Zabiegi zbieżne z wymogami obecnego wariantu 7 programu
rolnośrodowiskowego.

Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

Dolina Biebrzy PLH200008

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska = wariant 2, wariant 10

- sporządzenie ekspertyz hydrologicznych dla zlewni powierzchniowej i podziemnej basenu północnego oraz południowego Biebrzy;
- budowa drewnianych zastawek w zlewniach poszczególnych torfowisk przejściowych;
- ręczne usuwanie drzew i krzewów w okresie jesienno - zimowym.

Zabiegi częściowo zbieżne z wymogami obecnego wariantu 10 programu rolnośrodowiskowego.

Degresywność wariantu 10!!!

Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

Dolina Biebrzy PLH200008

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (Torfowiska alkaliczne) = wariant 2

- sporządzenie ekspertyz hydrologicznych dla zlewni powierzchniowej i podziemnej basenu północnego oraz południowego Biebrzy;
- budowa drewnianych zastawek w zlewniach poszczególnych torfowisk przejściowych;
- zakaz pogłębiania i kopania nowych rowów;
- koszenie (w tym koszenie odrośli po wyciętych drzewach i krzewach oraz koszenie trzciny);
- usuwanie drzew i krzewów.

Zabiegi częściowo zbieżne z wymogami obecnego wariantu 2 programu rolnośrodowiskowego.

Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

**Dolina Biebrzy
PLH200008**

Wariant 3.1 – korzyści czy problem?

- Zabiegi w dużej mierze niezgodne z wymogami poszczególnych siedlisk przyrodniczych;
- Konieczność utrzymania odpowiedniego poziomu wody, w celu użytkowania nowoczesnym sprzętem prowadzi do degradacji siedlisk?
- Czy użytkowanie TUZ na gruntach hydrogenicznych jest konieczne?

Realizacja wybranych pakietów programu rolnośrodowiskowego

Dolina Biebrzy PLH200008

Najważniejsze wymogi wariantu „ptasiego”:

- koszenie co roku w terminie od 1 sierpnia do dnia 30 września;
- obowiązek pozostawienia co roku 5-10% działki rolnej nieskoszonej (w przypadku występowania wodniczki *Acrocephalus paludicola* - 30-50%), przy czym powinien to być inny fragment co roku;
- wysokość koszenia 5 - 15 cm;
- dopuszczalny wypas.

Zabiegi częściowo zbieżne z wymogami obecnego wariantu 2, 3 i 4 programu rolnośrodowiskowego.

Nowa perspektywa finansowa na lata 2014-2020

Zmiany w PROW

- Brak torfowisk, szuwarów i użytków przyrodniczych;
- Ujednolicenie terminów koszenia;
- 3 warianty podzielone na dwa typy użytkowania (kośny, pastwiskowy), zróżnicowane dodatkowo pod kątem terminu, obsady, wielkości powierzchni pozostawianej bez koszenia i wysokości dopłaty;

Tabela 2. Sposoby użytkowania na działkach objętych programem z różnych wariantów.

Wariant		Czajkowy	Dubeltowy	Wodniczkowy
Gatunki kwalifikujące		czajka, kszyk, rzyk, krwawodziób	dubelt, kulik wielki	wodniczka
Użytkowanie	Kośne	Pierwszy pokos: 15.06–10.07 Drugi pokos: 01.08–15.10 Co roku 15% powierzchni pozostawione bez koszenia		Pierwszy pokos: 01.08–15.10 Co roku 40% powierzchni pozostawione bez koszenia
	Pastwiskowe	Obsada: do 0.5 DJP/ha do 10.07 0,5–1,5 po 10.07	Zakaz użytkowania pastwiskowego w wariantie dubeltowym	Obsada: do 0.5 DJP/ha do 10.07 0,5–1,0 po 10.07

Zabiegi wariantu wodniczkowego częściowo zbieżne z wymogami obecnego wariantu 2, 3, 4 programu rolnośrodowiskowego.

Nowa perspektywa finansowa na lata 2014-2020

Zmiany w PROW

Konsultacje Ministerstwa Rolnictwa w sprawie PROW:

<http://www.minrol.gov.pl/pol/Wsparcie-rolnictwa-i-rybolowstwa/PROW-2014-2020>

Termin nadsyłania uwag: do 15.09.2013

Dziękuję za uwagę